

بانک سوال رایگان

+ پاسخ
تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

www.Dyavari.com

۰۲۱ ۹۱۶ ۹۲۱ ۴۰

- ۱- معنی و مفهوم اشعار و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.
 الف) خون تو امضای راستی است.
 ب) گل از شوق تو خندان در بهار است.
 ج) به آورد با او بسنده نبود.
 د) نکته گفتی با همه سوداگران

۲- مفهوم مناسب هر گزینه را از ستون سمت چپ انتخاب کنید. (یک مورد اضافه است.)

الف) هر آنکه گردش گیتی به کین او برخاست / به غیر مصلحتش رهبری کند ایام	۱) متغیر بودن ایام
ب) سر گرگ باید هم اول برید / نه چون گوسفندان مردم درید	۲) شومی سرنوشت
ج) دوران روزگار به ما بگذرد بسی / گاهی شود بهار و دگر که خزان شود	۳) مجال ندادن به ظالم
د) اگر غم و شادیت بود به آن کس گوی که او تیمار غم و شادی تو دارد.	۴) ظلم پذیری
۵) هم نشین مهربان و دلسوز	

- ۳- با توجه به متن‌های داده شده به سوالات پاسخ دهید.
 «کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام»
 «بدان که قرآن مانند است به بهشت جاودان، در بهشت از هزارگونه نعمت است و در قرآن هزارگونه حکمت است.»
 الف) کدام کلمه هم‌آوا دارد؟
 ب) یک کلمه دو تلفظی مشخص کنید.

- ۴- در کدام یک از جمله‌های زیر حذف به قرینه معنایی وجود دارد؟
 الف) حرام از یک کف دست کاغذ و یک بند انگشت مداد که خسرو به مدرسه بیاورد.
 ب) هم نشین نیک بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از هم نشین بد.

- ۵- در گروه کلمات زیر، چهار واژه نادرست املائی بیابید و شکل درست آنها را بنویسید.
 استعداد و قریحه، تقریض و مطلب ستایش‌آمیز، اشباح و همانندها، فرقت و وصلت، وقاحت و بی‌شرمی، معلوف و خوگرفته، اوان و هنگام، اندوه و ترب

- ۶- معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.
 الف) بر تالابی از خون خویش / در گذرگاه تاریخ ایستاده‌ای
 ب) در نوای طوطیان حاذق بُدی

- ۷- معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.
 الف) این پارسی دست‌تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.
 ب) ریش برمی‌کند و می‌گفت: «ای دریغ / کافتاب نعمتم شد زیر میغ»
 ج) خسرو در چشم به هم زدنی پشت او را به خاک رسانید.

- ۸- مفهوم عبارت‌های زیر را بنویسید.
 الف) اسب از پهلوی، اسبی خود را به کمال نشان می‌داد.
 ب) همچون مروارید در دل صدف کج و کوله‌ای سال‌ها بسته ماند.
 ج) حرام از یک کف دست کاغذ و یک بند انگشت مداد که خسرو به مدرسه بیاورد یا لای کتاب را باز کند.

۹- با کلمات مناسب زیر، جاهای خالی را کامل کنید. (دو کلمه اضافی است.)

«حماسی، تمثیل، غنایی، خرق عادت»

الف) مولوی در مثنوی معنوی از شیوه برای انتقال بهتر مفاهیم ذهنی خود بهره گرفته است.

ب) ادبیات عرفانی ایران با آثار غنی و گسترده در حوزه ادبیات قرار دارد.

۱۰- در کدام گزینه، نویسنده، به ترتیب نام اثر، ذکر شده است؟

«اخلاق محسنی، سیاست‌نامه، تفسیر سوره یوسف، اسرار التوحید»

الف) احمد بن محمد زید طوسی، محمد بن منور، خواجه نظام‌الملک طوسی، حسین واعظ کاشفی

ب) حسین واعظ کاشفی، خواجه نظام‌الملک طوسی، احمد بن محمد زید طوسی، محمد بن منور

۱۱- آرایه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.

الف) غبار راهگذارت کجاست تا حافظ / به یادگار نسیم صبا نگه دارد (جناس / نماد)

ب) فضا از نم باران آکنده است، اما آفتاب فتح در آسمان سینه مؤمنین درخششی عجیب دارد. (تشبیه / تشخیص)

ج) بر حریف مغلوب رحم نیاورد و آن چنان او را می‌کوفت که «پولاد کوبند آهنگران» (تلمیح / تضمین)

۱۲- در بیت زیر، کدام واژه در نقش «مفعول» به کار رفته است؟

«از قیاسش خنده آمد خلق را / کاو چو خود پنداشت صاحب دل را»

«بانک سوال یاوران دانش»

۱۳- املای درست واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید.

الف) در مقابله (لثیمی / لعیمی) کریمی کرد.

ب) فلک در شگفتی ز (عظم / عزم) شماس است.

ج) اشتر به شعر عرب در حالت است و (ترب / طرب) د) دست معلم از (وقب / وغب) حیوان روان شد.

۱۴- در کدام گزینه نادرستی املایی دیده نمی‌شود؟

۱) دیوار شهر خراب شده است آن را امارت باید کردن ۲) در نوای طوطیان حاذق بدی

۳) به شصت اندر آورده، تیر خدنگ ۴) در دفع مکاید دشمن تأخیر ثواب نبیند

۱۵- معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

الف) تاریخ، مَشِیت باری تعالی است که از طریق انسان‌ها به انجام می‌رسد.

ب) سبک «تقریر» او در انشا تقلیدی بود کودکانه از گلستان سعدی.

۱۶- ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

الف) می‌نمود آن مرغ را هر گون شگفت / تا که باشد کاندر آید او به گفت

ب) چون بر رقعۀ من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهلّیت چیست

ج) هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب‌دان برابر نیاید

۱۷- عبارت «از بهر آنکه در مقابله جفا، وفا کرد و در مقابله زشتی، آشتی» با کدام ضرب‌المثل زیر تناسب معنایی دارد؟
مفهوم مشترک آنها را بنویسید.

الف) از کوزه همان برون تراود که در اوست ب) خورد گاو نادان ز پهلوی خویش

۱۸- جای خالی را کامل کنید.

مؤثرترین شیوه‌ای که مولوی در «مثنوی معنوی» از آن بهره می‌گیرد، است و در اصطلاح ادبی، آن است که شاعر یا نویسنده برای تأیید و تأکید بر سخن خویش، حکایت، داستان یا نمونه و مثالی را بیان کند.

۱۹- در کدام عبارت زیر نویسنده برای طنزآمیز کردن نوشته از شیوه «نقیضه‌پردازی» استفاده کرده است؟

الف) «دی» که از دبستان به سرای می‌شدم، در کنج خلوتی از برزن، دو خروس را دیدم که بال و پر افراشته، درهم آمیخته و گرد برانگیخته‌اند ...»

ب) زنی با خدا، نمازخوان، مقدّس. با قربان و صدقه خسرو را هر روز می‌نشاند و وادار می‌کرد قرآن برایش بخواند.

۲۰- با توجه به بیت «زینهار از قرین بد زنهار / وقنا ربنا عذاب النار» به دو پرسش زیر پاسخ دهید.

الف) نام آرایه ادبی برجسته این بیت چیست؟

ب) در کدام یک از دو عبارت زیر این آرایه وجود دارد؟

۱) و به میرزا عباس عتاب کرد که «این تلاوت قرآن نیست. آوازخوانی است!»

۲) با صدای بلند می‌گفت: «الها! صدهزار مرتبه شکر»، که «شکر نعمت، نعمت افزون کند»

۲۱- قسمت مشخص شده در هر گزینه دارای کدام آرایه ادبی است؟

الف) بی‌مهر رخت چشم مرا نور نمانده است.

ب) آفتاب فتح در آسمان سینه مؤمنین درخششی عجیب دارد.

ج) زین کاروانسرای، بسی کاروان گذشت / ناچار، کاروان شما نیز بگذرد

د) با صدایی گرم و رسا اجرا می‌کرد

۲۲- کلمات قافیه در کدام بیت آرایه «جناس تام» (همسان) دارد؟

الف) گلاب است گویی به جویش روان / همی شاد گردد به بویش روان

ب) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گر چه ماند در نبشتن شیر و شیر

ج) نباشی بس ایمن به بازوی خویش / خورد گاو نادان، ز پهلوی خویش

۲۳- پسوند کدام واژه مفهوم «شبهات» دارد؟

الف) خورجینک ب) سوداگر ج) خواجه‌وش

۲۴- در کدام یک از دو عبارت زیر تعداد غلط‌املایی بیشتر است؟

الف) چون بخواستیم رفت ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد؛ چنان‌که در کرامت و فراق به پارس رسیدیم.

ب) بر حریف مقلوب که تسلیم اختیار کرده، مخزول و نالان اسطرحام می‌کرد، رحم نیاورد.

۲۵- املای درست را از کلمات داخل کمانک انتخاب کنید.

الف) اصلاً به چه حق، خروس‌های مردم را سر بریدی و (هلیم - حلیم) درست کردی؟
ب) آب (عجل - اجل) که هست گلوگیر خاص و عام

«بانک سوال یاوران دانش»

۲۶- در کدام گروه اسمی کلمات ذکر شده همگی اعضای بدن واژهٔ مشخص شده هستند. «گمیتش» لنگ بود.
الف) گرده - گله - غارب - آخره
ب) یال - فک - وقب - فتراک

۲۷- واژهٔ «درویش» با کدام کلمهٔ مشخص شده در بیت زیر هم‌معنی است؟
جولقی‌ای سربرهنه می‌گذشت / با سر بی‌مو چو پشت طاس و طشت

۲۸- مفاهیم «اعتقاد به سرنوشت، یگانه‌پرستی، تواضع» به ترتیب، در کدام بیت‌ها آمده است؟
الف) جز از جام توحید هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من
ب) کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام
پ) بلندی از آن یافت کاو پست شد / در نیستی کوفت تا هست شد

۲۹- با توجه به بیت زیر، شاعر علت گمراهی انسان‌ها را در چه می‌داند؟
«جمله عالم زین سبب گمراه شد / کم کسی ز ابدال حق آگاه شد»

۳۰- معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.
الف) پیوشید درع سواران جنگ / نبود اندر آن کار جای درنگ
ب) صدهزاران این چنین اشباه بین / فرقشان هفتاد ساله راه بین
پ) فروغ رویت اندازی سوی خاک / عجایب نقش‌ها سازی سوی خاک
ت) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد

۳۱- معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.
الف) در مقابلهٔ زشتی، آشتی کرد و در مقابلهٔ لئیمی، کریمی کرد.
ب) ما را به اکرام، به راه دریا گسیل کرد.
پ) حلالیت نکنم که مطربی و مسخرگی پیشه‌سازی.
ت) معلّم مشوّش بود؛ از در ناسازی صدا برداشت.

۳۲- جای خالی عبارت زیر را به شکلی درست، پر کنید.
«موثرترین شیوه‌ای که مولوی در مثنوی معنوی از آن بهره می‌گیرد، شیوهٔ است.»

۳۳- مفهوم هریک از کنایه‌های زیر را بنویسید.
الف) ریش برکندن.
ب) سپر انداختن.

۳۴- آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید.

- (الف) گلاب است گویی به جویش روان / همی شاد گردد ز بویش روان (جناس تام، حس آمیزی)
(ب) زین کاروان سرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد (حسن تعلیل، استعاره)
(پ) پیش دیوار آنچه گویی هوش دار / تا نباشد در پس دیوار، گوش (مجاز، اغراق)

۳۵- کاربرد آرایه‌های داده شده را در ابیات زیر نشان دهید.

- (الف) لیک چنان خیره و خاموش ماند / کز همه شیرین‌سخنی گوش ماند (حس آمیزی)
(ب) بیامد که جوید ز ایران نبرد / سرهم‌نبرد اندر آرد به گرد (مجاز)
(پ) از سوی خانه بیامد خواجه‌اش / بر دکان بنشست فارغ خواجه‌وش (تشبیه)

۳۶- درباره تحول معنای واژه «سوداگران» توضیح دهید.

- ۳۷- کدام یک از مصراع‌های زیر را به شیوه «بلاغی» و کدام را به شیوه «عادی» سروده‌اند؟
(الف) روزک چندی سخن کوتاه کرد
(ب) از سوی خانه بیامد خواجه‌اش

۳۸- معنی کدام واژه در مقابل آن درست نیامده است؟

- (۱) خطابه: وعظ کردن (۲) مشیت: اراده (۳) ستوه: رنجور (۴) معاصی: گناه

۳۹- معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

- (الف) صفحه سفیدی را باز می‌کرد و ارتجالاً انشایی می‌ساخت.
(ب) به آورد با او بسنده نبود.

«بانک سوال یاوران دانش»

۴۰- مولوی در بیت‌های زیر، چه مفهومی را مد نظر دارد؟

- «هر دو نی خوردند از یک آب‌خور / این یکی خالی و آن پر از شکر
دست کان لرزان بود از ارتعاش / وان‌که دستی تو بلرزانی ز جاش
هر دو جنبش آفریده حق‌شناس / لیک نتوان کرد این با آن قیاس»

۴۱- معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

- (الف) عزم‌ت ضامن دوام جهان شد.
(ب) در «شهناز» شوری به پا کرده بود.
(پ) تا با خاک انس‌گیری، راهی به مراتب قُرب نداری.
(ت) اگر غم و شادیت بود، به آن‌کس گوی که او تیمار غم و شادی تو دارد.

۴۲- در عبارت زیر، کاربرد کدام آرایه‌های ادبی مشهود است؟ (ذکر دو نمونه کافی است).

- «دفترچه من یا مصطفی را - که در دو طرف او روی نیمکت نشسته بودیم - برمی‌داشت و صفحه سفیدی را باز می‌کرد و ارتجالاً انشایی می‌ساخت و با صدای گرم و رسا به اصطلاح امروزی‌ها اجرا می‌کرد و یک نمره بیست با مبلغی آفرین و احسنت تحویل می‌گرفت و مثل شاخ شمشاد می‌آمد و سر جای خود می‌نشست.»

۴۳- هریک از بیت‌های زیر به کدام شیوه بیان (بلاغی / عادی) آمده است؟
(الف) جمله عالم زین سبب گمراه شد / کم کسی ز ابدال حق آگاه شد
(ب) تا نگردي آشنا زین پرده رمزی نشنوی / گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش

۴۴- املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.
(الف) صدهزاران این چنین (اشباح / اشباه) بین / فرقاشان هفتاد ساله راه بین
(ب) (خواست / خاست) کزان ورطه قدم در کشد / خویشتن از حادثه برتر کشد
(پ) کمان را بمالید رستم به چنگ / به (شصت / شست) اندر آورد تیر خدنگ

۴۵- معادل معنایی واژه «صاحب‌دل» را در بیت زیر مشخص کنید.
«ز سرّ غیب، کس آگاه نیست قصّه مخوان / کدام محرم دل ره در این حرم دارد؟»

۴۶- معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.
(الف) در مقابله زشتی، آشتی کرد و در مقابله لثیمی، کریمی کرد.
(ب) آن شخص مسلّم نداشت و آغاز عربده و سفاهت نهاد.

۴۷- با توجه به ابیات:
«کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گر چه ماند در نبشتن شیر و شیر
جمله عالم زین سبب گمراه شد / کم کسی ز ابدال حق آگاه شد»
(الف) منظور از «ابدال» چه کسانی هستند؟
(ب) از نظر شاعر، علت گمراهی جمله عالم چیست؟

۴۸- معنی هریک از ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.
(الف) سپر بینداخت و از میدان بگریخت.
(ب) مپندار این شعله افسرده گردد.
(ج) برآشت سهراب و شد چون پلنگ / چو بدخواه او چاره گر بُد به جنگ
(د) روزکی چندی سخن کوتاه کرد / مرد بقال از ندامت آه کرد

۴۹- معنی هریک از ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.
(الف) و در آن دستی نازک داشت.
(ب) من این را از روی طبیعت کشیده‌ام.
(ج) بزرگان به هر حقّ و باطلی از جای نشوند.
(د) تا با خاک انس نگیری راهی به مراتب قرب نداری.

۵۰- مفهوم کنایه‌های زیر را بنویسید.
(الف) مگر در ریاضی که کمیتش لنگ بود
(ب) سر و موی او از در افسر است

۵۱- مؤثرترین شیوه‌ای که مولوی در مثنوی معنوی از آن بهره می‌گیرد، است.

۵۲- نوع حرف «را» در جمله زیر را بنویسید.

«تو را بهتر آید که فرمان کنی»

۵۳- برای واژه «قضا» یک «هم آوا» بنویسید.

«بانک سوال یاوران دانش»

۵۴- در گروه کلمات زیر، چهار غلط املایی وجود دارد، آن‌ها را بیابید و درست هریک را بنویسید.
زائر نامدار - ضجر و مصادره - معاصی منکر - مؤذن مسجد - موضع خالی - دوات و جوهر - لحو و لعب

۵۵- معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

الف) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب
ب) صفحه سفیدی باز می کرد و ارتجالاً انشایی می ساخت.

۵۶- هریک از ابیات زیر، با کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟

- الف) کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام
ب) اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب / گر ذوق نیست تو را کژطبع جانوری
۱) چه وجود نقش دیوار و چه آدمی که با او / سخنی ز عشق گویند و در او اثر نباشد
۲) هر آن که گردش گیتی به کین او برخاست / به غیر مصلحتش رهبری کند ایام

۵۷- معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.

- الف) به آورد با او بسنده نبود.
ب) در چشم به هم زدنی، پشت او را به خاک رسانید.
ج) ریش برمی کند و می گفت ای دریغ / کافتاب نعمتم شد زیر میغ
د) خاک، مظهر فقر مخلوق در برابر غنای خالق است.

۵۸- مفهوم کنایه‌های مشخص شده را بنویسید.

الف) عنان را گران کرد و او را بخواند.
ب) او را نیز بسمل کردم تا عبرت همگان شود.

۵۹- املای درست کلمات مشخص شده را بنویسید.

الف) به شصت اندر آورده تیر خدنگ
ب) مخذول و نالان استرحام می کرد.

۶۰- با توجه به بیت‌های:

- «کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گر چه ماند در نبشتن شیر و شیر»
جمله عالم زین سبب گمراه شد / کم کسی ز ابدال حق آگاه شد»
الف) منظور از «ابدال» چه کسانی هستند؟
ب) از نظر شاعر علت گمراهی جمله عالم چیست؟

«بانک سوال یاوران دانش»

۶۱- مفهوم کنایه‌های زیر را بنویسید.

الف) عنان را بیچید گردآفرید

ب) از کلاس بیرون رفت و دم بر نیاورد.

۶۲- یکی از شیوه‌های طنزنویسی یا تقلید از آثار ادبی است.

۶۳- نوع حرف «را» در جمله زیر را بنویسید.

«ده دینار تو را را دهم اگر تو این صندوقچه من از اینجا برآوری»